

Archeologienota Eine Fietelstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Julie HAGEN

12-12-2018

Titel: Archeologienota Eine Fietelstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Julie Hagen

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2018I281

Intern projectnummer: 2018.142

Locatiegegevens: Eine Fietelstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 96631 en Y: 173145,69; X: 96889,7 en Y: 173363,87

Kadastergegevens: Oudenaarde, afdeling 2 Eine, sectie A, percelen 307D, 310H, 311A, 314B, 314D en openbaar domein (zie figuur 5)

Topografische kaart: zie figuur 3 en 4

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Julie Hagen (assistent-archeoloog) en Frederik Demeyere (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 12/12/2018

© Acke & Bracke bvba, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. HUIDIGE TOESTAND	7
2.2. GEPLANEDE WERKEN	8
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	9
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	9
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	11
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	13
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	14
2.4. HISTORISCHE SITUERING	17
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	26
3. SYNTHESE	28
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	28
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	28
3.3. VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	29
3.4. VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	30
3.5. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	31
4. SAMENVATTING	34
5. BIBLIOGRAFIE	36
6. BIJLAGES	37

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Eine Fietelstraat (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en werden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

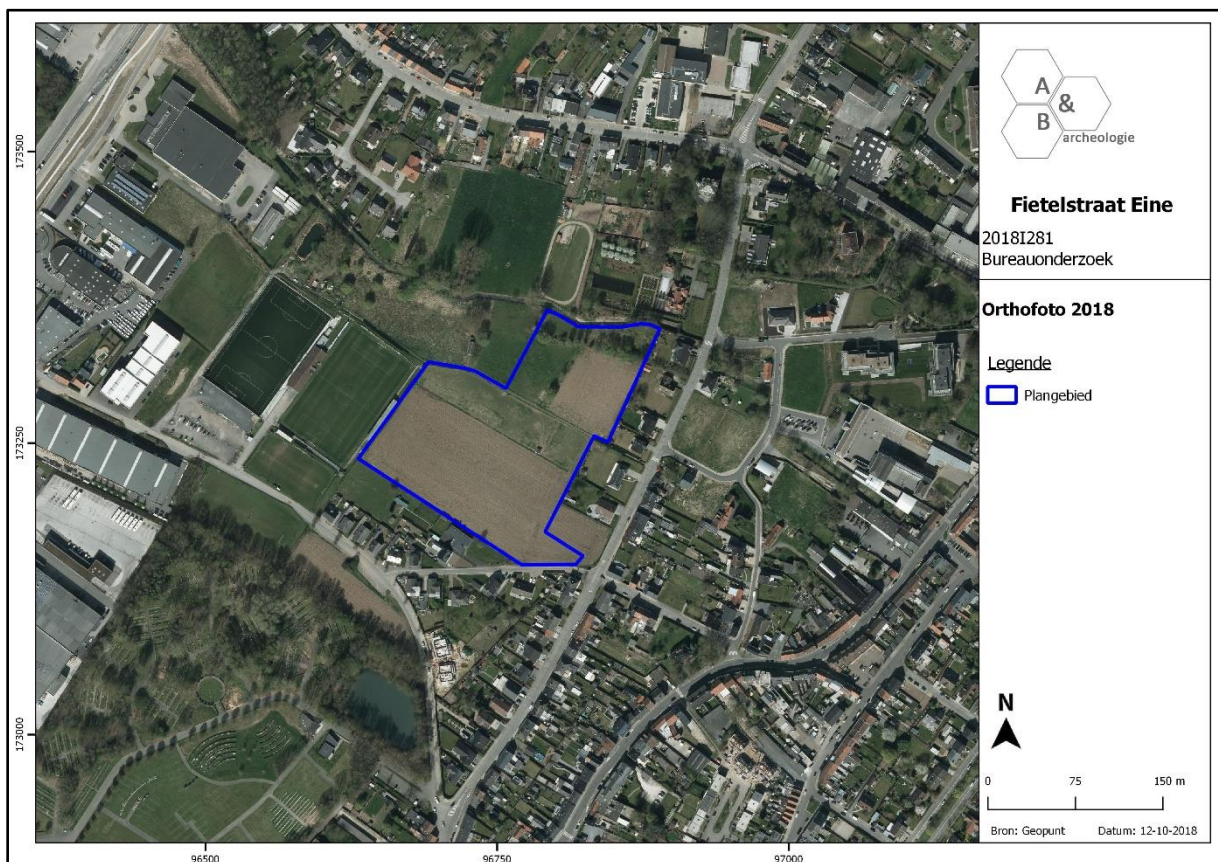
1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het terrein, 28 536m² groot, heeft een onregelmatige vorm en is gelegen ten westen van de Fietelstraat, ten noorden van de Pater Ruyffelaertstraat en ten zuiden van de Marollebeek. Van zuidoost naar noordwest wordt het plangebied centraal doorsneden door Dijkbos, een voetweg van 1m breed verhard met betondallen. Het plangebied is in gebruik als akker en weiland, langsheen de Marollebeek ligt een strook braakliggende grond. In het noordelijke deel zijn een aantal bomen aanwezig. De betrokken percelen zijn onbebouwd. Een plan bestaande toestand is opgenomen in de bijlage.



Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).

2.2. Geplande werken

Het ontwerpplan is te vinden in de bijlage, een uitsnede wordt hieronder weergegeven.

De bestaande inrichting als weiland, akkerland en braakliggende grond verdwijnt, de bomen worden gerooid. Het terrein wordt vervolgens verkaveld in 34 loten: 32 loten in het zuiden en centraal voor individuele woningen, en 2 loten in het noorden voor 2 meergezinswoningen. Er wordt een interne weg aangelegd die zorgt voor de ontsluiting van de diverse loten en die zal aansluiten op de Pater Ruyffelaertstraat in het zuiden. Langsheen deze weg worden parkeerplaatsen en grachten/wadi's voorzien. In de verkaveling worden enkele groenzones aangelegd, onder meer tussen de appartementsgebouwen en de Marollebeek. De loten voor individuele bewoning hebben alle een voor- en achtertuin en een oprit. Rondom de meergezinswoningen wordt verharding aangelegd.

Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het bouwrijp maken van de percelen, het rooien van de bomen, bodemingrepen voor aanleg van de nutsleidingen en wegenis, uitgraven van grachten, funderingswerken, het optrekken van gebouwen, omgevingsaanleg. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

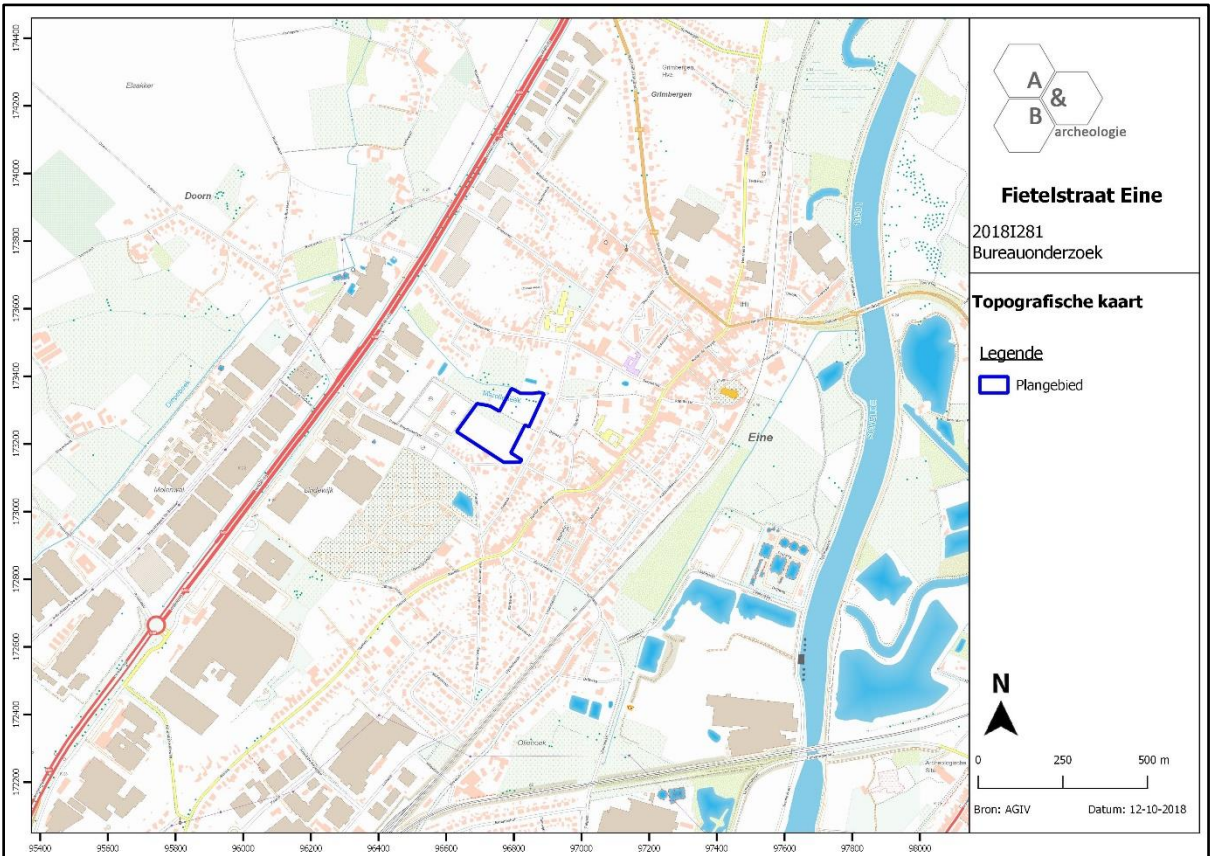


Figuur 2 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

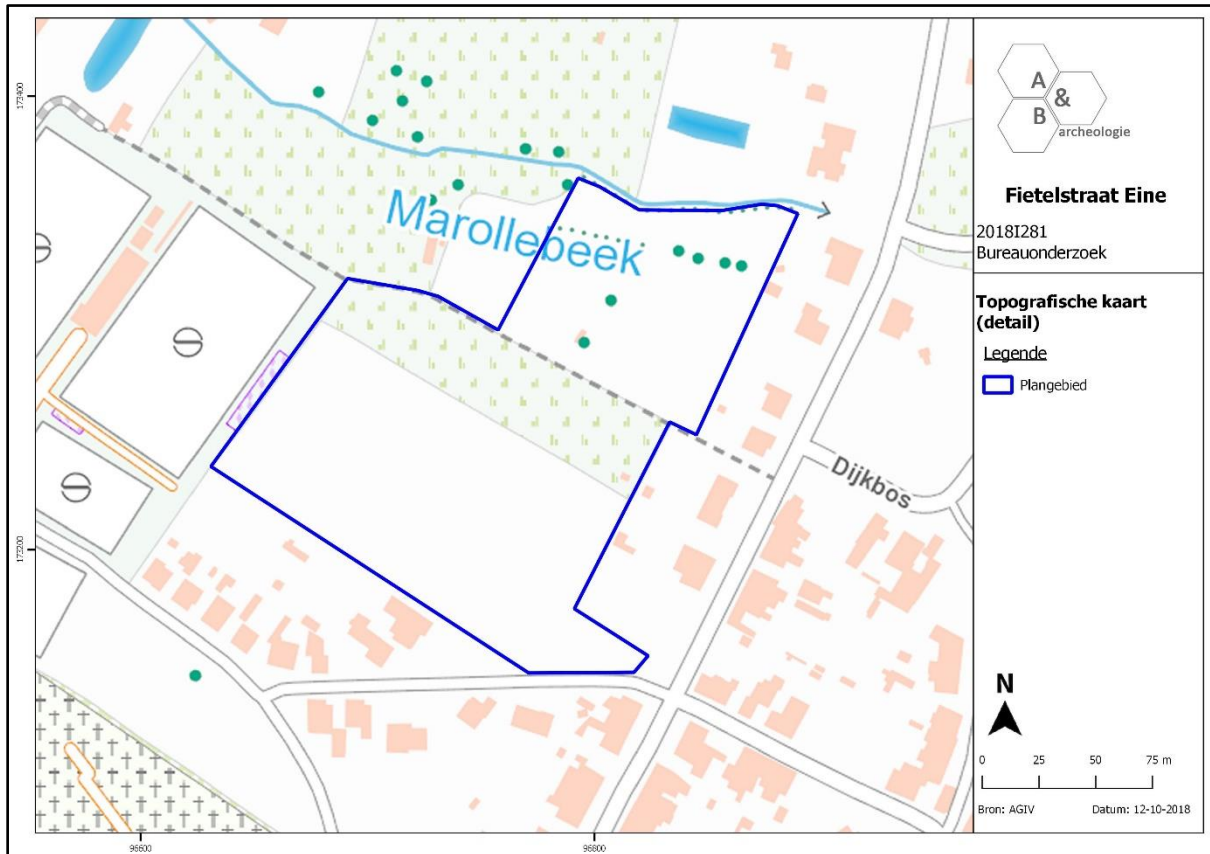
2.3. Landschappelijke ligging

2.3.1. Topografische situering

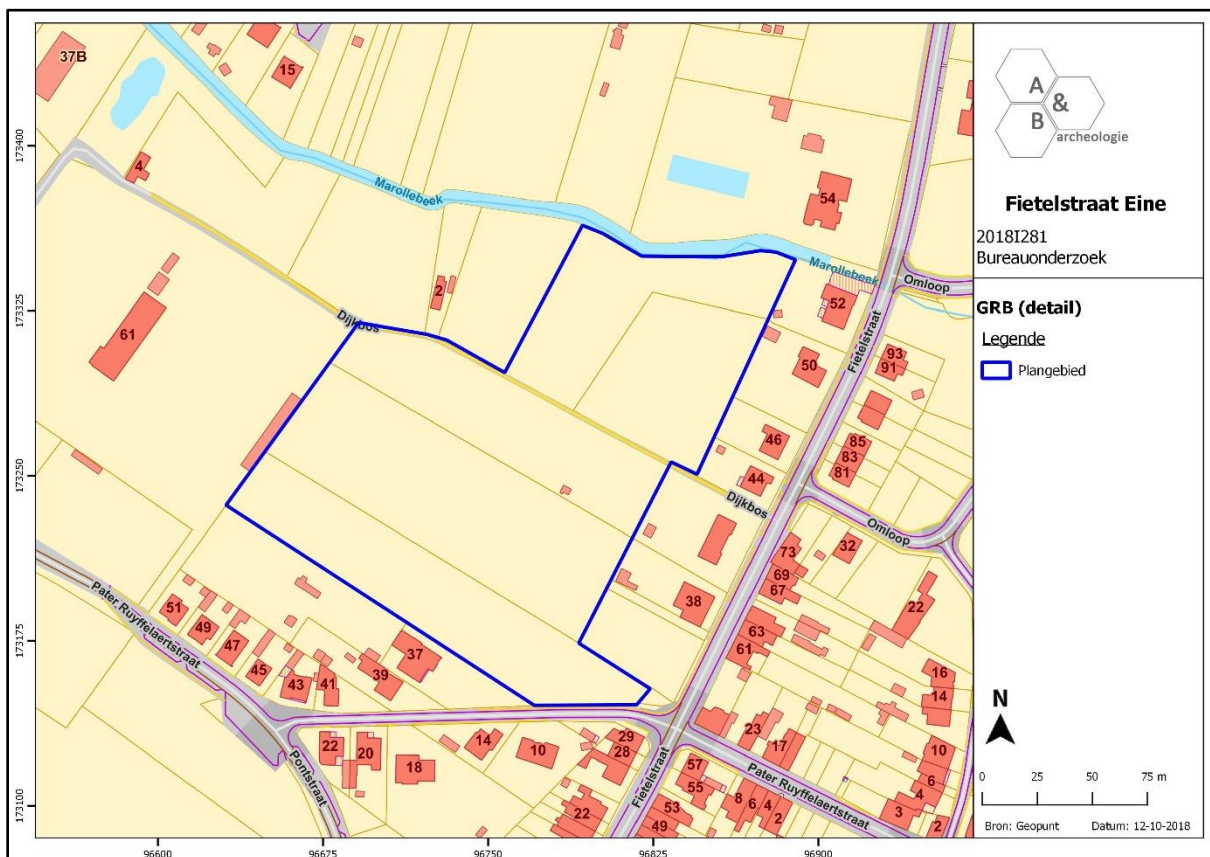
Eine is een deelgemeente van de grote fusiegemeente Oudenaarde en bevindt zich ten noorden van de stad Oudenaarde. Eine grenst in het noorden aan Mullem en Heurne, in het oosten aan Nederename, in het zuiden Ename, Oudenaarde en Beveren en in het westen aan Ooike en Wannegem-Lede. De dorpskern is gelegen tussen de Schelde in het oosten en de N60 Gent-Oudenaarde in het westen. Het plangebied bevindt zich zo’n 600m ten westen van de deze dorpskern, en grenst in het noorden aan de Marollebeek, in het oosten aan tuinen en woningen langsheen de Fietelstraat, in het zuiden aan de Pater Ruyffelaertstraat en de woningen erlangs, en in het westen aan een voetbalveld en een groenzone. In de ruimere omgeving bevindt zich ten noorden en ten oosten bewoning, ten zuiden de begraafplaats van Oudenaarde en ten westen een KMO-zone langsheen de N60. Op de bodemgebruikskaat van 2001 staat het plangebied hoofdzakelijk aangeduid als ‘Akkerbouw’ (wit), met enkele stroken ‘Weiland’ (geel), wat ongeveer overeenkomt met het huidige gebruik.



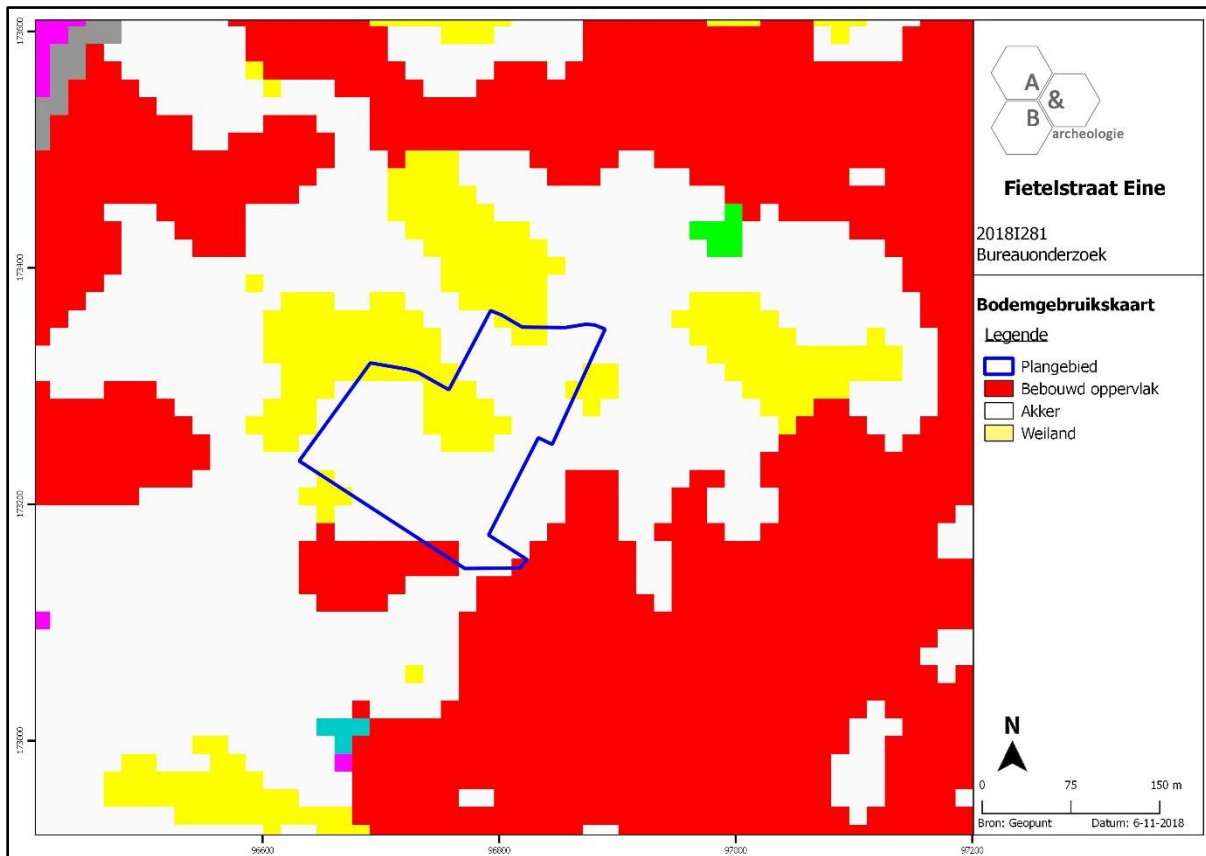
Figuur 3 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).



Figuur 4 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).



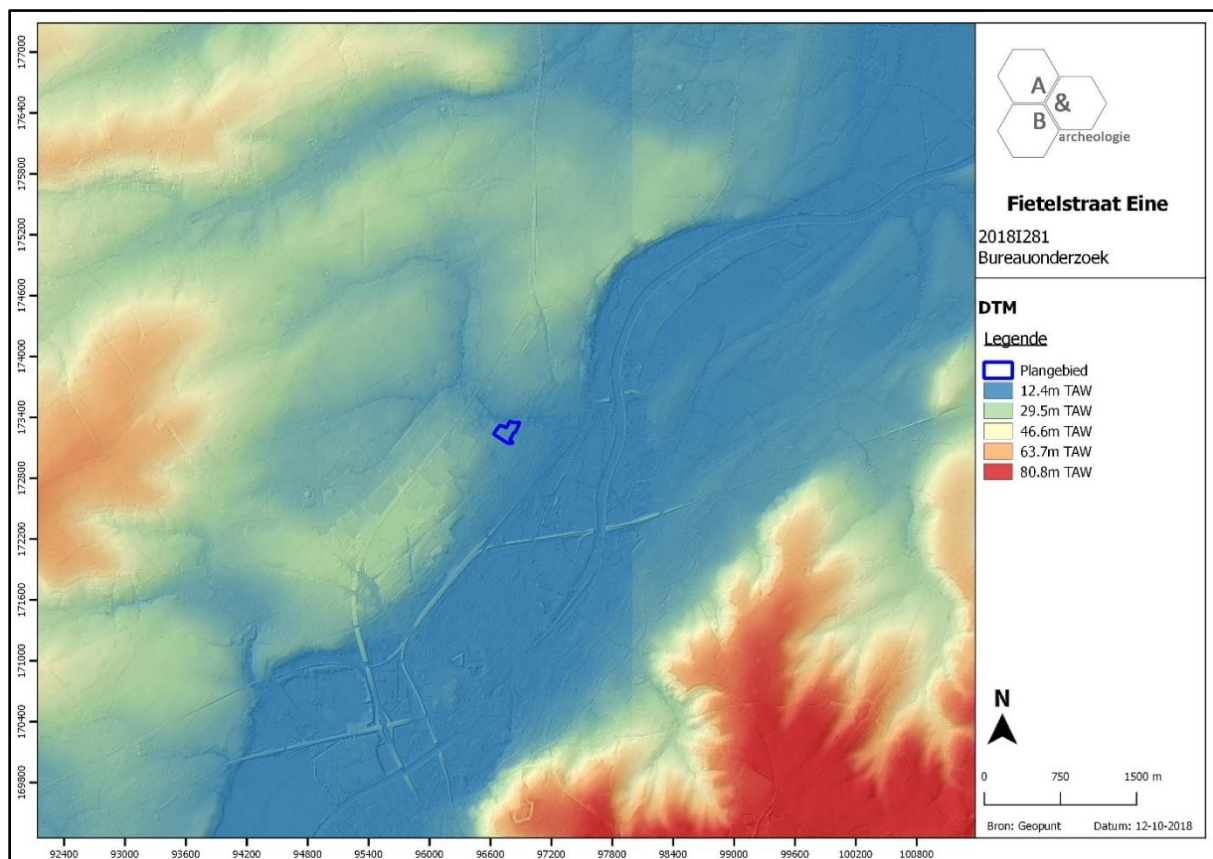
Figuur 5 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).



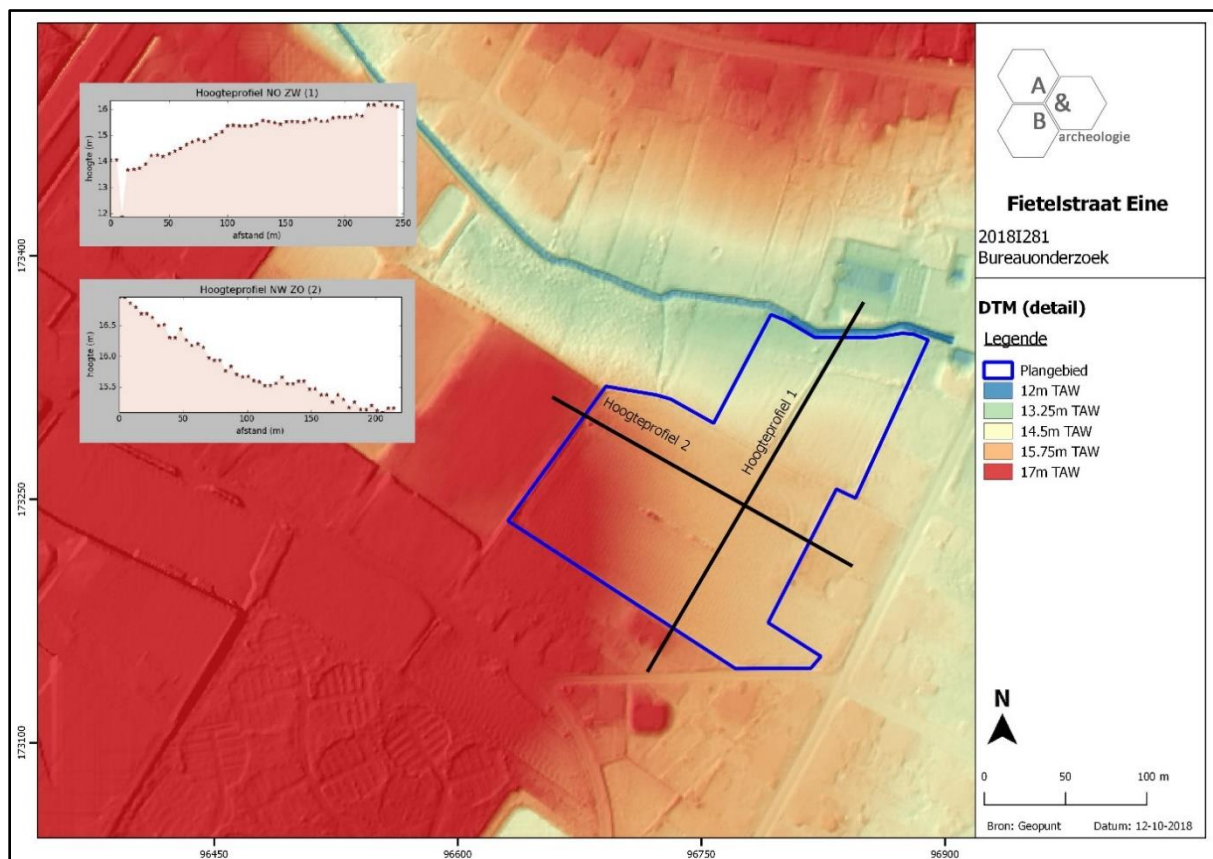
Figuur 6 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.2. Landschappelijke situering

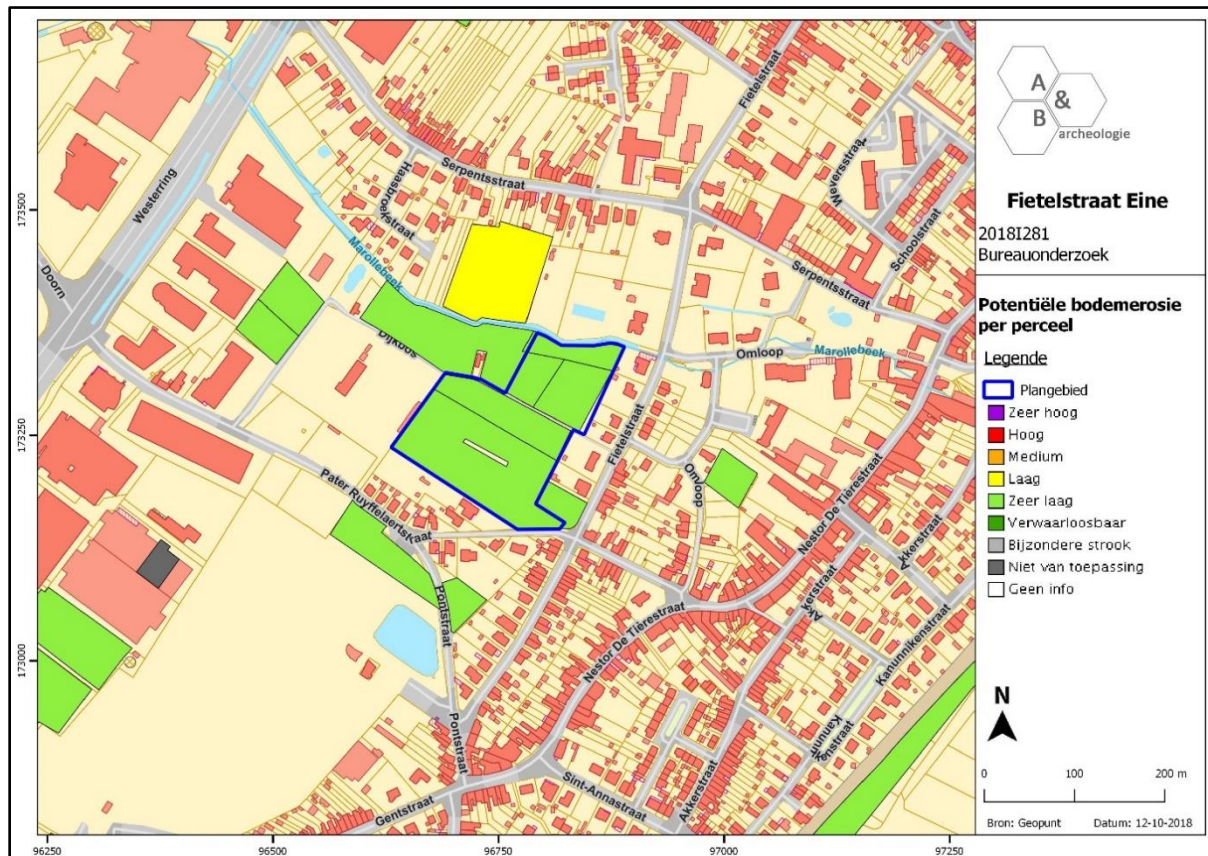
Eine ontwikkelde zich aan de rand van de alluviale Scheldevallei, nabij de Marollebeek die iets ten oosten van de dorpskern in de Schelde uitmondt. De ruimere omgeving wordt gekenmerkt door een golvend karakter, met vooral ten zuidoosten hogere heuvels die deel uitmaken van de Vlaamse Ardennen. Op het digitale hoogtemodel is de brede, noordzuid georiënteerde Scheldevallei duidelijk herkenbaar, alsook de smallere oostwest georiënteerde vallei van de Marollebeek. Het noordelijke deel van het plangebied maakt deel uit van deze vallei van de Marollebeek. De gronden ten zuidwesten zijn duidelijk hoger gelegen. Het terrein kent een geleidelijke helling naar het zuidwesten, van ca. +14m TAW in het noorden naar meer dan +16m TAW in het zuiden. Op de potentiële bodemerosiekaart wordt aan het plangebied een lage erosiegraad toegekend.



Figuur 7 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).



Figuur 8 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).



Figuur 9 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

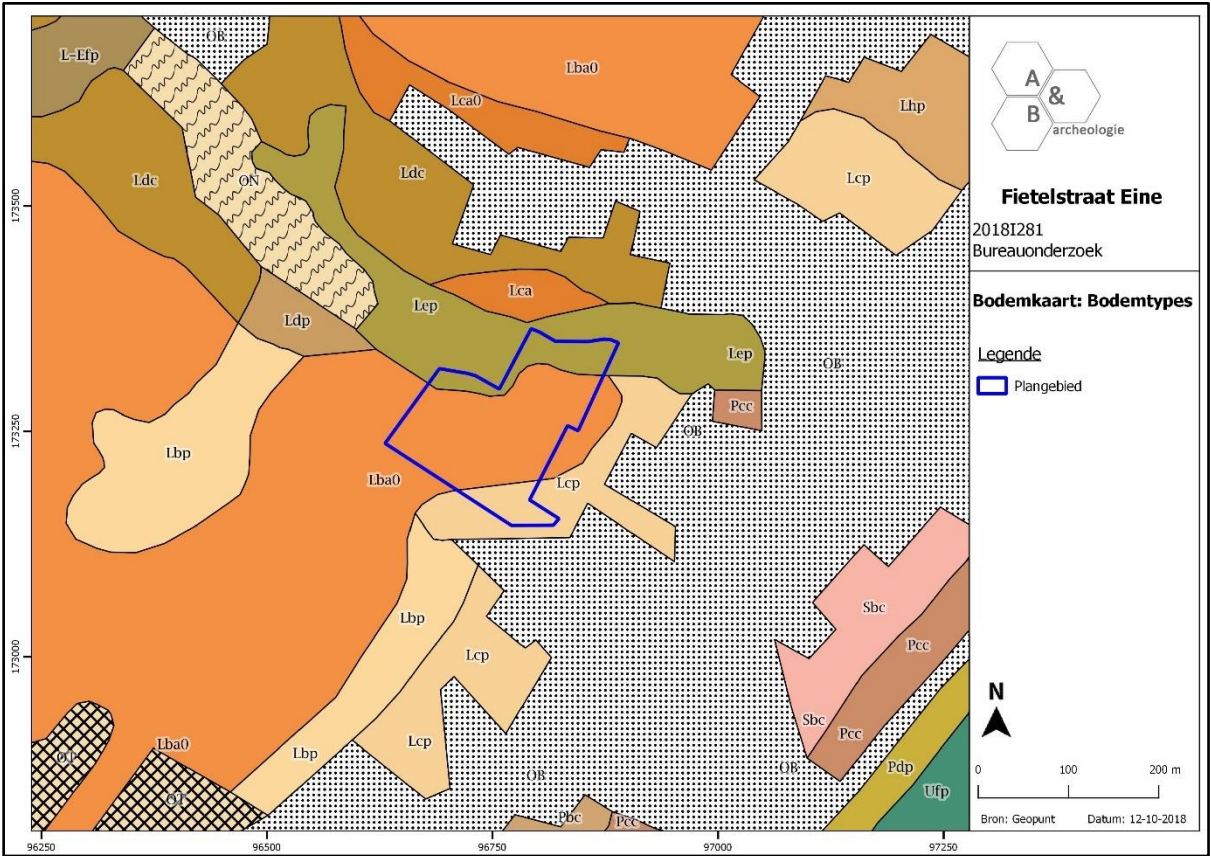
Op de bodemkaart worden diverse bodemsoorten gesitueerd ter hoogte van het plangebied:

- Lep in het noorden (vallei van de Marollebeek): natte zandleembodem zonder profiel. Deze hydromorfe alluviale bodem is veel te nat en soms kortstondig geïnundeerd in de winter; vochtig in de zomer. De kleur is overwegend grijs met talrijke roestvlekken; dieper dan 80cm wordt blauwgrijs reductiemateriaal aangetroffen.
- Lba0 centraal: droge zandleembodem met textuur B horizont. Deze gronden met textuur B horizont hebben een Ap die ongeveer 25cm dik is, donkerbruin matig humeus en die rust op een zwak humeuze, bruinachtige overgangshorizont, 30 tot 40cm dik, hieronder komt een meer kleiige textuur B horizont voor. De aan klei uitgeloopte horizont is meer dan 40cm dik. Roestverschijnselen liggen dieper dan 120cm. De waterhuishouding is gunstig.
- Lcp in het zuidoosten: matig droge zandleembodem zonder profiel. De bouwvoor (Ap) van deze matig droge colluviale zandleemgronden is meestal (donker) grijsbruin en ongeveer 20-30cm dik. Hieronder komt een zwak humeuze overgangshorizont voor van sterk wisselende dikte die veelal houtskool en baksteenrestjes bevat. In veel gevallen komt een bedolven textuur B voor. In andere gevallen rust het colluvium op een Tertiair substraat. Bij het complex zijn gronden zonder profielontwikkeling geassocieerd met profielen met een

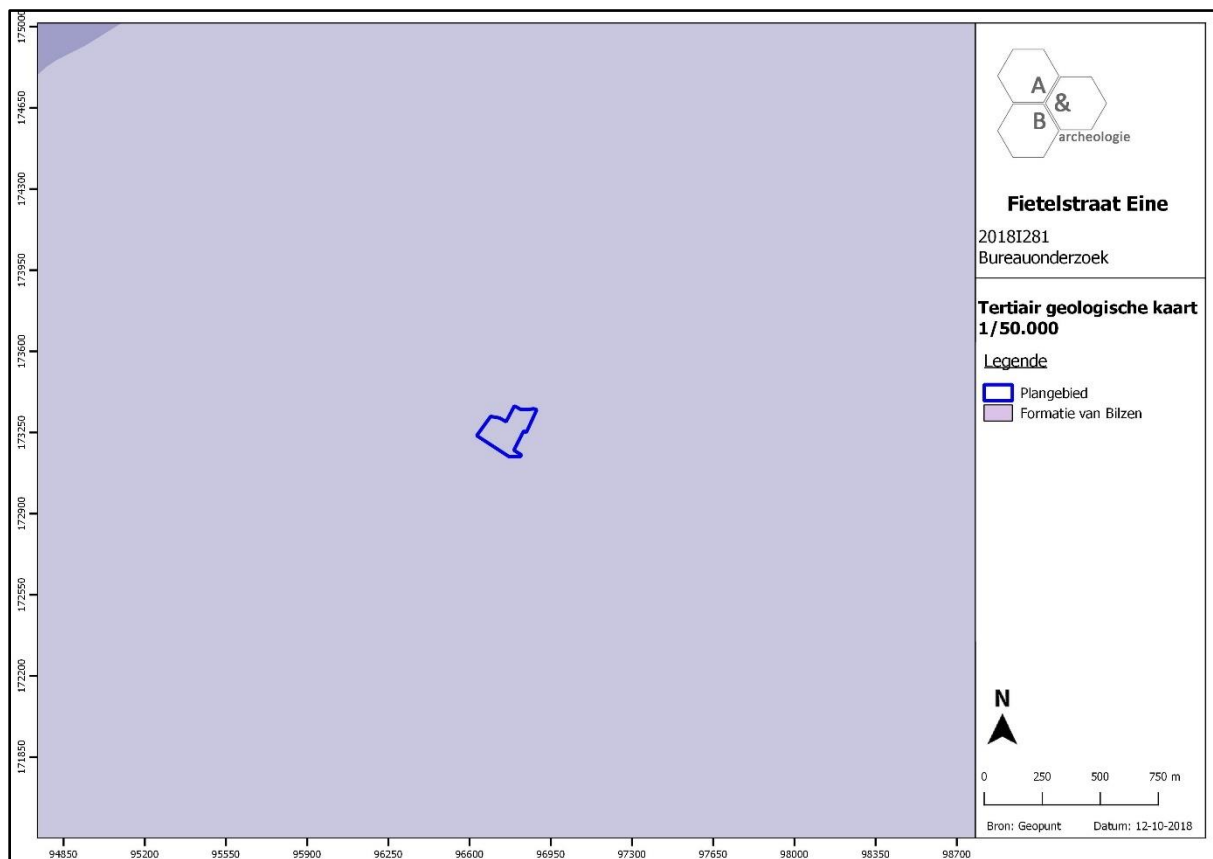
verbrokkelde textuur B horizont of een andere profielontwikkeling. De gleyverschijnselen beginnen op 80-120cm diepte. De waterhuishouding is gekenmerkt door een te natte bodem in de winter, maar valt gunstig uit in de zomer.

2.3.4. Geologische situering

De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Kortrijk, Lid van Moen (staat foutief in de legende bij figuur 11): grijze klei tot silt, kleihoudend, kleilagen; Nummulites planulatus. De Quartair geologische kaart geeft aan dat het plangebied bestaat uit het type 3 (geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie (3)) centraal en in het zuiden en type 3a (Holocene en/of Tardiglaciale fluviatiele afzettingen (a) bovenop de Pleistocene sequentie (3)) in het noorden. De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.



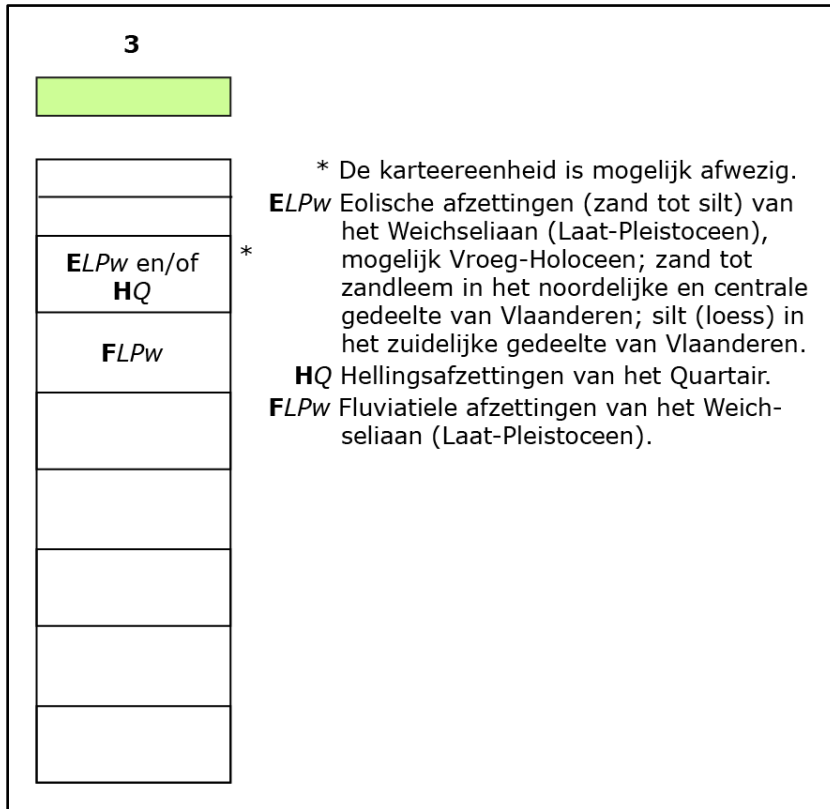
Figuur 10 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).



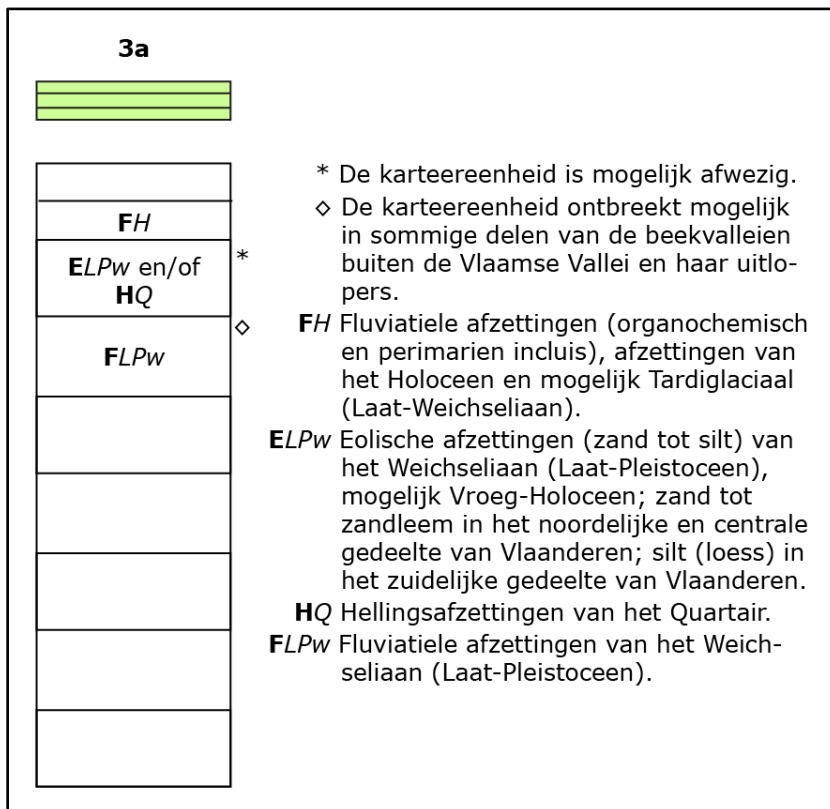
Figuur 11 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).



Figuur 12 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).



Figuur 13 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).



Figuur 14 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁶

Eertijds was Eine een van west naar oost uitspringende landtong. Ten noorden liep de Marollebeek (Grote Beek) en vormde een ondiep valleitje. In de middeleeuwen werd de ham kunstmatig ingericht tot een achtvormig omgracht gebied, kenmerkend voor een adellijke bewoningsvorm in de 10^{de} of 11^{de} eeuw. De kleine lus met de burcht, het defensief gedeelte dat nog herkenbaar was tot in de 17^{de} eeuw, is thans te situeren tussen de kerk en het station en is door de spoorweg doorsneden. De grote lus met de Sint-Eligiuskerk en omringend kerkhof bleef bewaard, evenals de kenmerkende ovaalvormige aanleg van het dorpsplein. Het dorpscentrum lag ten westen van het kerkareaal, op de overgang van het alluvium van de Schelde naar de lemige zandgronden. De eerste gronden werden als drassige weiden gebruikt, de andere als akkers. Op deze overgang liep de grote verbindingssbaan tussen Doornik en Gent. Eine heeft een zeer oude geschiedenis, de naam zou afkomstig zijn van Agina (Belgisch), als omschrijving om een beek aan te duiden (wellicht de huidige Marollebeek). De parochiepatroon is Sint-Eligius. Eine behoorde in de 7^{de} eeuw tot het bisdom Doornik, door de ligging op de linkeroever van de Schelde. De Heren van Eine waren leden van de familie van Petegem en als beren van Vlaanderen behoorden ze tot de topadel van het graafschap, hun jurisdictie strekte zich uit tot binnen de stadswallen van Oudenaarde. De feodale families die opeenvolgend Eine bezaten vanaf de 12^{de} eeuw zijn: de Landast, Baucourt, Mastaing, de Langlée, Pecq en de Lichtervelde. In 1185 richtte A. de Landast in de kerk een kapittel op. Tot in 1559 was Eine aan het bisdom Doornik gebonden. De overgang naar het nieuwe bisdom Gent werd gevolgd door verwoestingen van de geuzentijd. Tijdens de Franse Revolutie werd het kapittel ontbonden bij decreet van 15 september 1796. De parochie zelf stond onder het patronaat van de abdij van Enname. De heerlijkheid Eine had een hoogpointerschap van de Nederkasselrij van Oudenaarde.

De Slag van Oudenaarde werd grotendeels te Eine uitgevochten, ter nagedachtenis hiervan werden een aantal kapelletjes van dezelfde grootte en vorm opgetrokken. Het zogenaamde "Kapiteinskapelletje", waar een Frans kapitein zou begraven liggen, was het bekendste en verdween met de ringlaanwerken rond Oudenaarde. Deze veldslag was een belangrijk treffen in het begin van de 18^{de} eeuw. Toen in 1700 de Spaanse koning Karel II zonder troonopvolger stierf kwam het rijk in handen van Filips van Anjou, kleinzoon van de Franse koning, Lodewijk XIV. Daardoor ontstond in heel Europa een grote politieke crisis. De andere grootmachten, waaronder Engeland, vreesden het ontstaan van een Frans-Spaanse Europese supermacht en trokken ten strijde tegen Frankrijk. Dit conflict staat bekend als de Spaanse Successieoorlog die duurde van 1701 tot 1714. Verschillende confrontaties werden toen met hun enorme legers uitgevochten. Het treffen bij Oudenaarde op 11 juli 1708 was een van de belangrijke veldslagen. Bijna 180 000 soldaten stonden in de omgeving van Mullem, Huise, Heurne en Eine tegenover elkaar. Het landschap speelde een belangrijke rol bij het verloop van de slag: in het gesloten landschap in de buurt van de beken (Leedsebeek & Rooigembeek, en zuidelijker de Marollebeek en Diepenbeek) met de vele haag- en boskanten verliep het gevecht heel chaotisch. De rug van de Rooigemkouter en de hoge rug van de Ast in Mullem fungeerden dan weer als uitzichtpunten voor de Franse troepen. John Churchill, de hertog van Marlborough (voorvader van Winston Churchill) voerde het bevel over de geallieerde legers, ca. 80 000 man sterk. Tot de geallieerden behoorden naast Engeland een aantal Duitse

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Eine* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121250> (geraadpleegd op 5 november 2018); <http://www.rafvanderdonckt.be/oudenaarde11071708.htm>.

vorstendommen zoals Pruisen en Hannover, en de Zeven Verenigde Provinciën. Zijn belangrijkste ondergeschikte, tevens een goede vriend, was de aanvoerder van het keizerlijke leger, prins Eugenius van Savoye. De twee Franse aanvoerders daarentegen maakten constant ruzie: Lodewijk Jozef, hertog van Vendôme, was een ervaren en door de wol geverfd krijgsman, terwijl de hertog van Bourgondië heel wat minder ervaring had. Hij dankte zijn positie aan het feit dat hij de kleinzoon was van de koning, Lodewijk XIV van Frankrijk. Het Franse leger, ca. 95.000 man sterk, had ongetwijfeld de bovenhand kunnen halen, maar door tactische blunders en de slechte verstandhouding tussen de twee bevelhebbers verspeelde het roemloos zijn kansen. Om een onduidelijke reden werd ongeveer de helft van het Franse leger in reserve gehouden en nam helemaal niet deel aan het gevecht. Tegen de avond moesten ze zich verslagen terugtrekken richting Gent. De Fransen verloren ongeveer 15 000 soldaten (waarvan 8 000 krijgsgevangenen) en 25 kanonnen, terwijl de geallieerden minder dan 3000 man verliezen te betreuren hadden, waaronder slechts 175 Britse infanteristen. De figuur hieronder toont een uitsnede uit een kaart van het strijdgevecht. Daarop is te zien dat de geallieerden ten oosten van de dorpskern van Eine de Marollebeek overstaken (A); dit kan niet ver geweest zijn van de plaats van het plangebied. C duidt op 'het dorp van Heynem, door 4 Fransche bataillons bezet', H op '5 bataillons (= geallieerden), die het dorp van Heynem omringt hebben' en D op '3 vyandelyke (= Franse) bataillons, die de vlucht namen'.



Figuur 15 Uittreksel uit een overzichtsplan van de Slag bij Oudenaarde, uit een uitgave van 1716 gebaseerd op een origineel plan uit 1714 (bron: <http://www.rafvanderdonck.be/illustraties/archief/planvanhethoofdtreffen.jpg>). De benaderende ligging van het plangebied is aangeduid met de rode cirkel.

In het wegennet van Eine wordt de belangrijkste as gevormd door de weg aan de Schelde richting Gent. Het oude tracé loopt over de Nestor de Tièreststraat (vroeger Heirbaan naar Oudenaarde) en de Heurnestraat (vroeger Oude of Kleine Heirweg). Het tracé over de Graaf van Landaststraat (vroeger Kleine Heirweg) kan slechts ontstaan zijn na de ontginningen van de 11de en 12de eeuw. Een andere oude weg loopt van Eine naar Mullem over de Serpentsstraat (iets ten noorden van het plangebied) en Herlegem. Mede door de aanleg van de spoorlijn Oudenaarde-Gent in 1857 kreeg de dorpskom

een vrij industrieel karakter. In de 19^{de} eeuw was de economische activiteit gebaseerd op landbouw en lijnwaadindustrie. Na de plattelandscrisis van de tweede helft van de 19^{de} eeuw, volgde in de tweede helft van de 20^{ste} eeuw industrialisering en verstedelijking. Eine kreeg een nieuwe verbindingsweg, de rijksweg 56 Gent-Oudenaarde (N60), waarlangs een belangrijk industriegebied aangelegd werd op vruchtbare landbouwgronden.

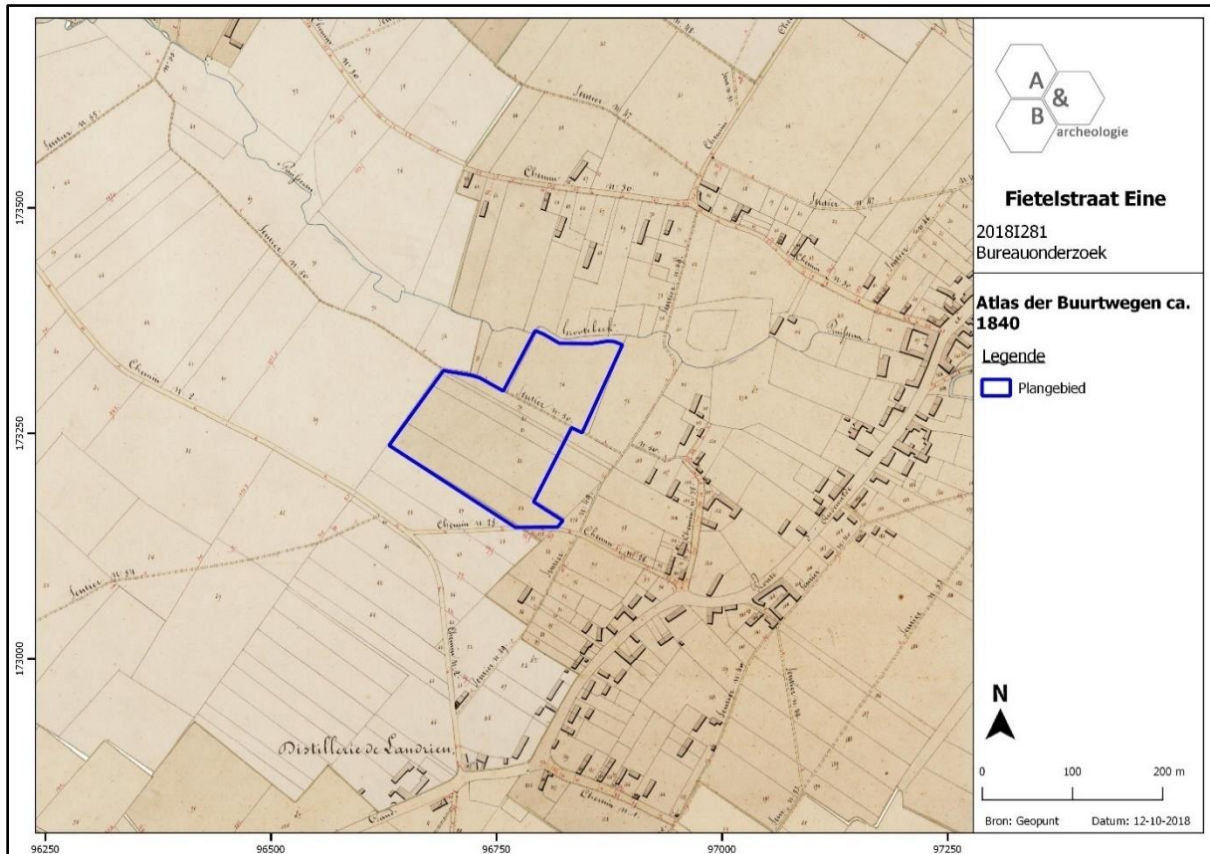
Cartografische bronnen geven meer info over de ontwikkeling van het plangebied sinds eind 18^{de} eeuw. De oudste relevante kaart voor het plangebied die geraadpleegd kan worden betreft de Ferrariskaart uit ca. 1777. Het plangebied is onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. De huidige Fietelstraat (op dat moment niet meer dan een landweg) en de Pater Ruyffelaertstraat zijn reeds aanwezig, ten noorden is de Marollebeek aangeduid. De landwegel Dijkbos staat niet op deze kaart. Door een afwijking in de kaart/projectie lijkt het alsof het plangebied net tot voorbij de Marollebeek en de Pater Ruyffelaertstraat komt, maar dit klopt niet. Ten oosten is de kern van Eine en lijnvormige bewoning ten noorden en zuiden van deze kern duidelijk herkenbaar. Het plangebied is gelegen ter hoogte van de grotere, open landbouwzone ten westen van de dorpskern. De oudere Villaretkaart uit 1745-1748 beeldt Eine ook af, maar is niet relevant voor het plangebied en wordt in deze archeologienota niet afgebeeld. Het enige wat er kan uit afgeleid worden is dat het plangebied vermoedelijk niet bebouwd was in die periode. Het landelijke karakter van het plangebied blijft ook behouden gedurende de 19^{de} eeuw. Op de Atlas der Buurtwegen wordt de landweg Dijkbos voor het eerst weergegeven, de Marollebeek wordt op deze kaart aangeduid als Grootebeek. De Fietelstraat is niet meer dan een veldwegel, en dat blijft eigenlijk zo tot diep in de 20^{ste} eeuw. Pas op de luchtfoto uit de periode 1979-1990 is dit een volwaardige straat geworden, die in de daaropvolgende decennia bebouwd worden. Het plangebied bleef evenwel steeds onbebouwd en grotendeels in gebruik als landbouwgrond (akker/weiland).



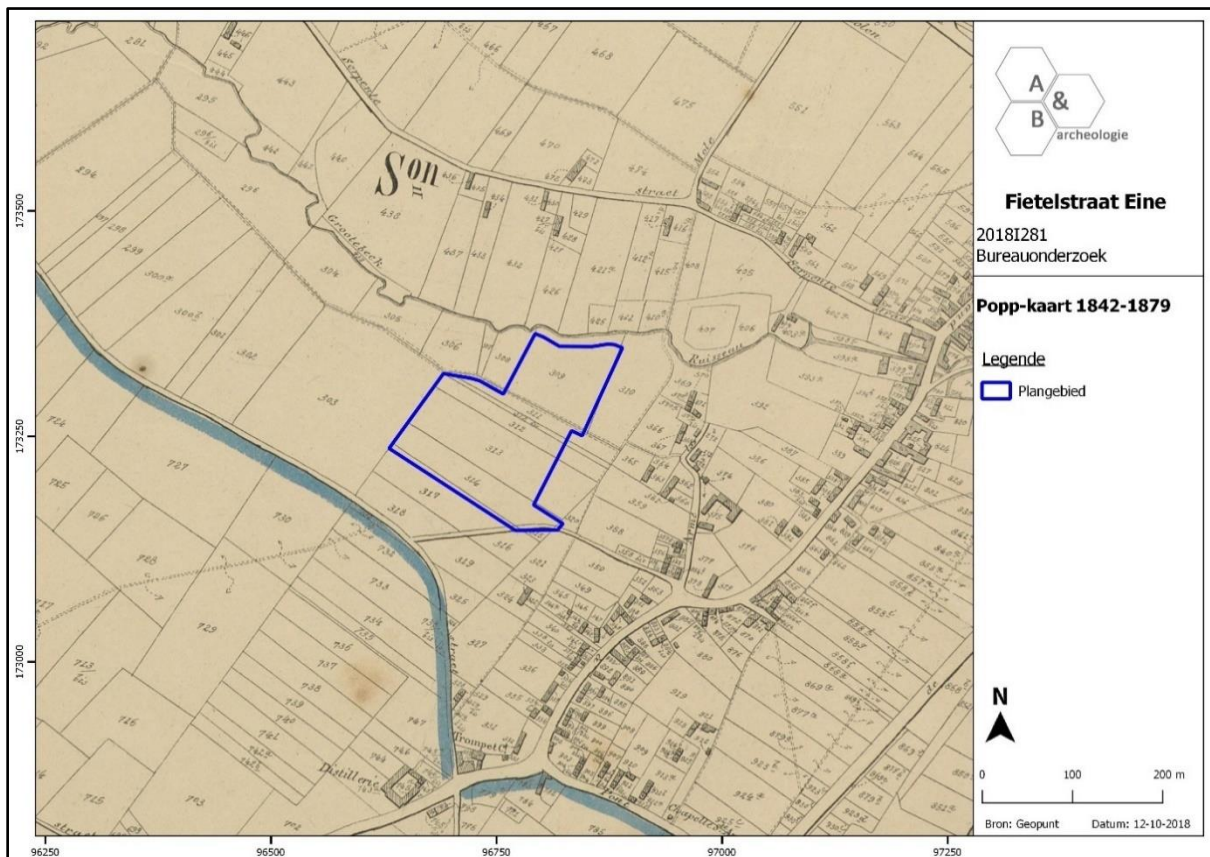
Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).



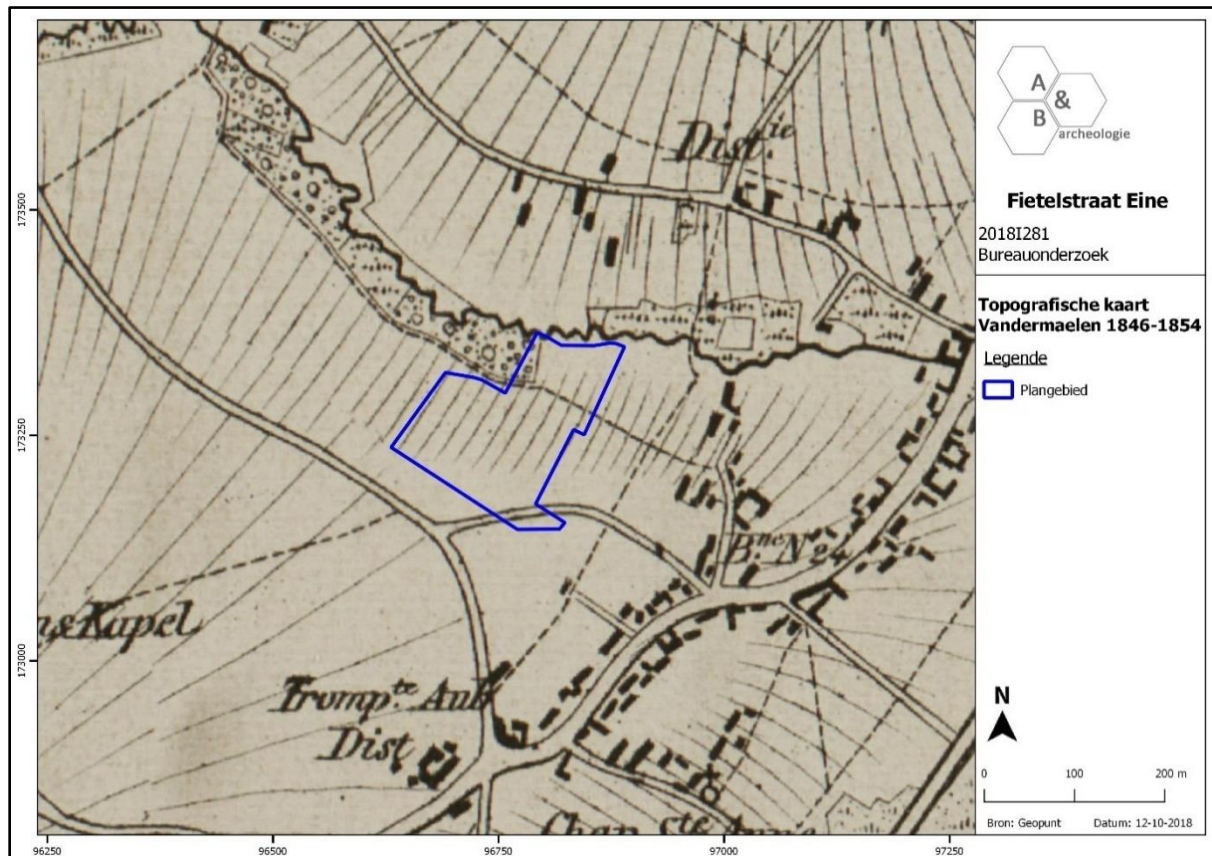
Figuur 17 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied, detail (bron: geopunt.be).



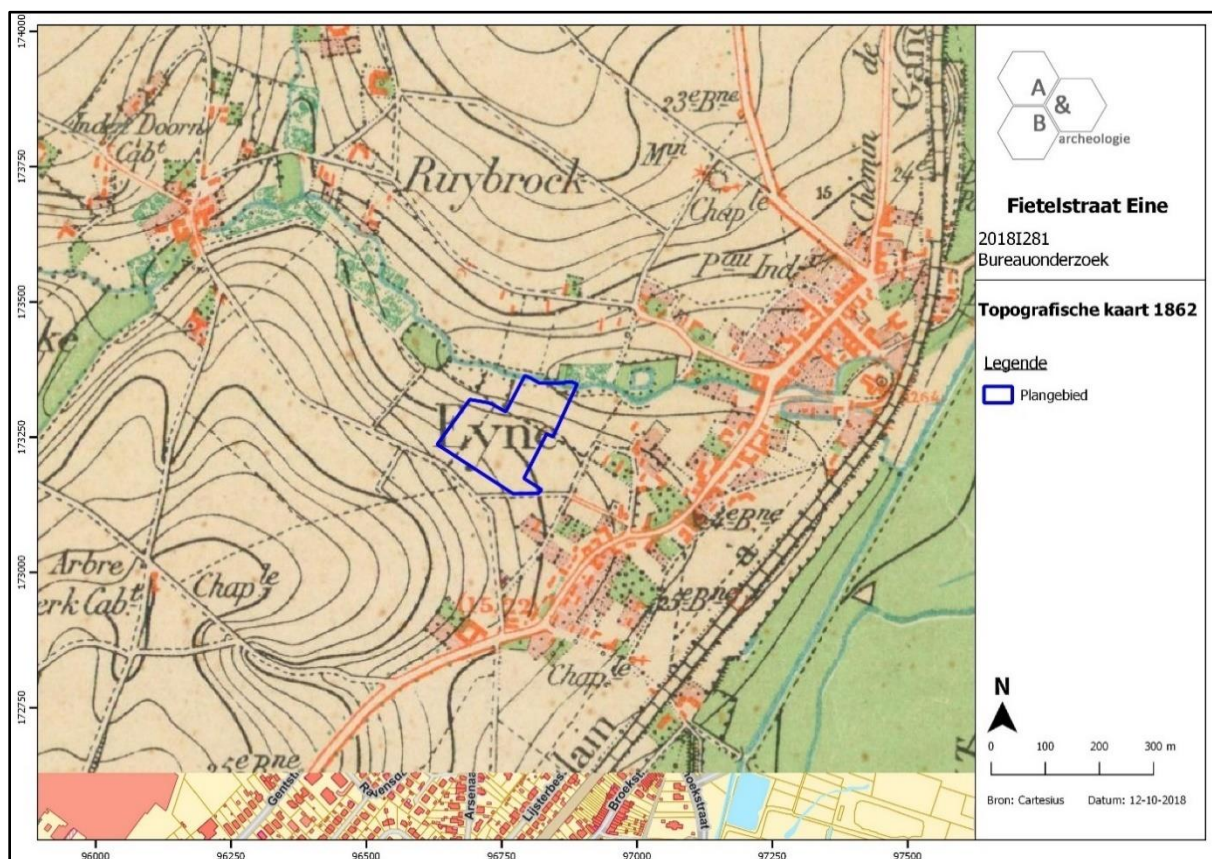
Figuur 18 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).



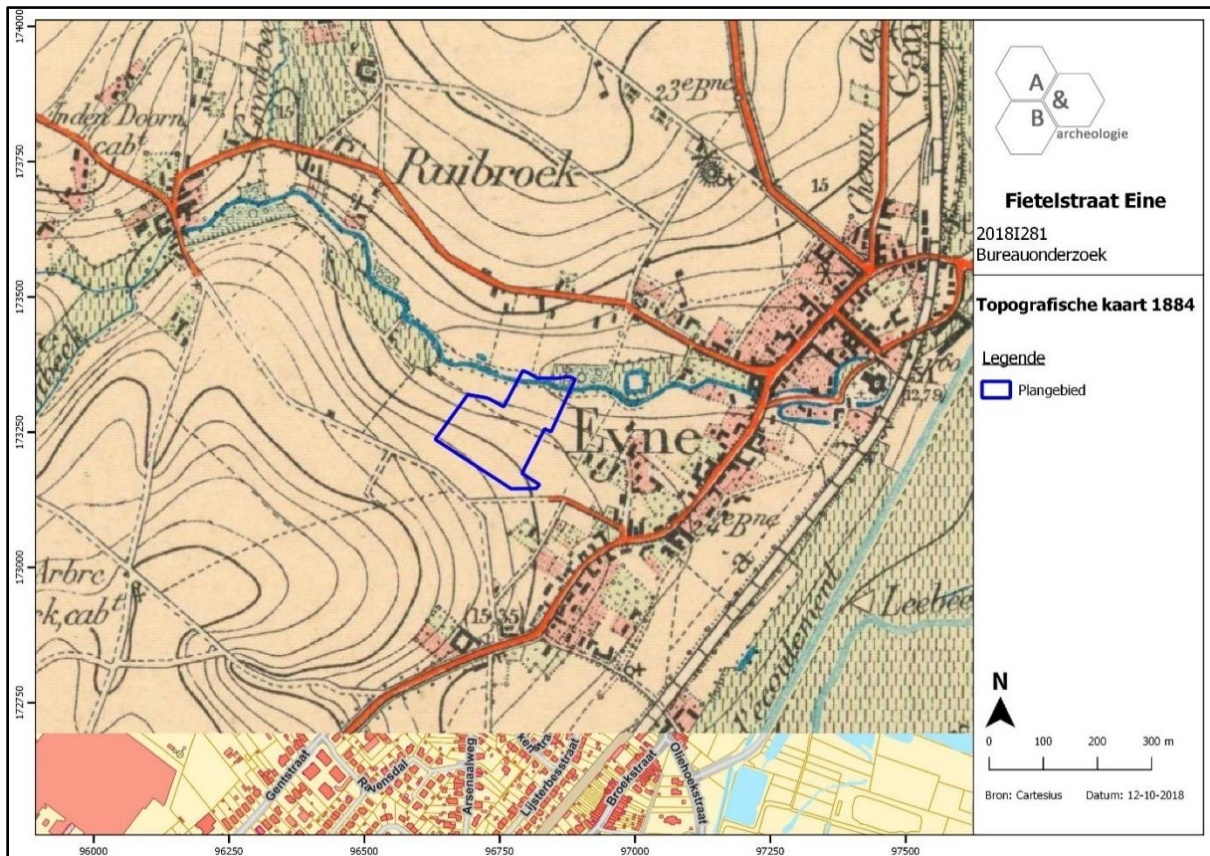
Figuur 19 Uitsnede uit de Poppkaart (bron: geopunt.be).



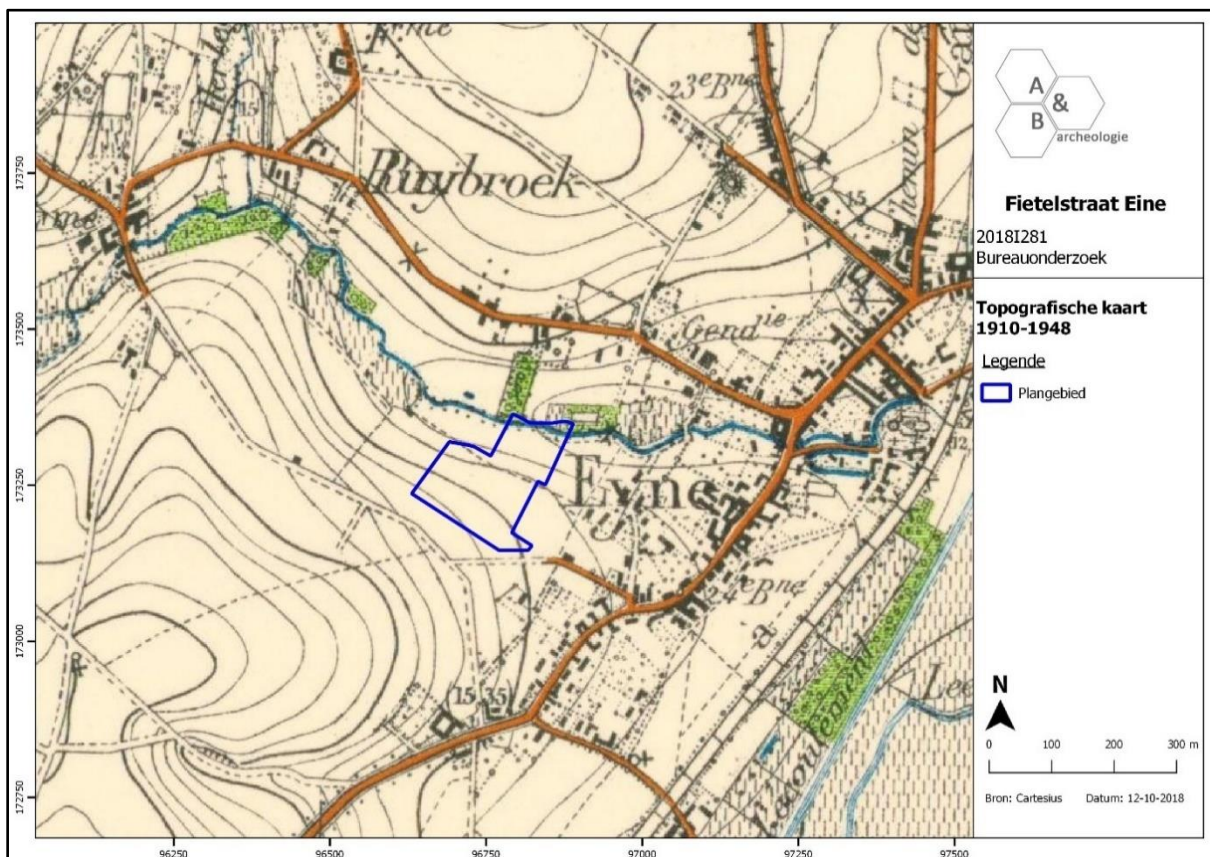
Figuur 20 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).



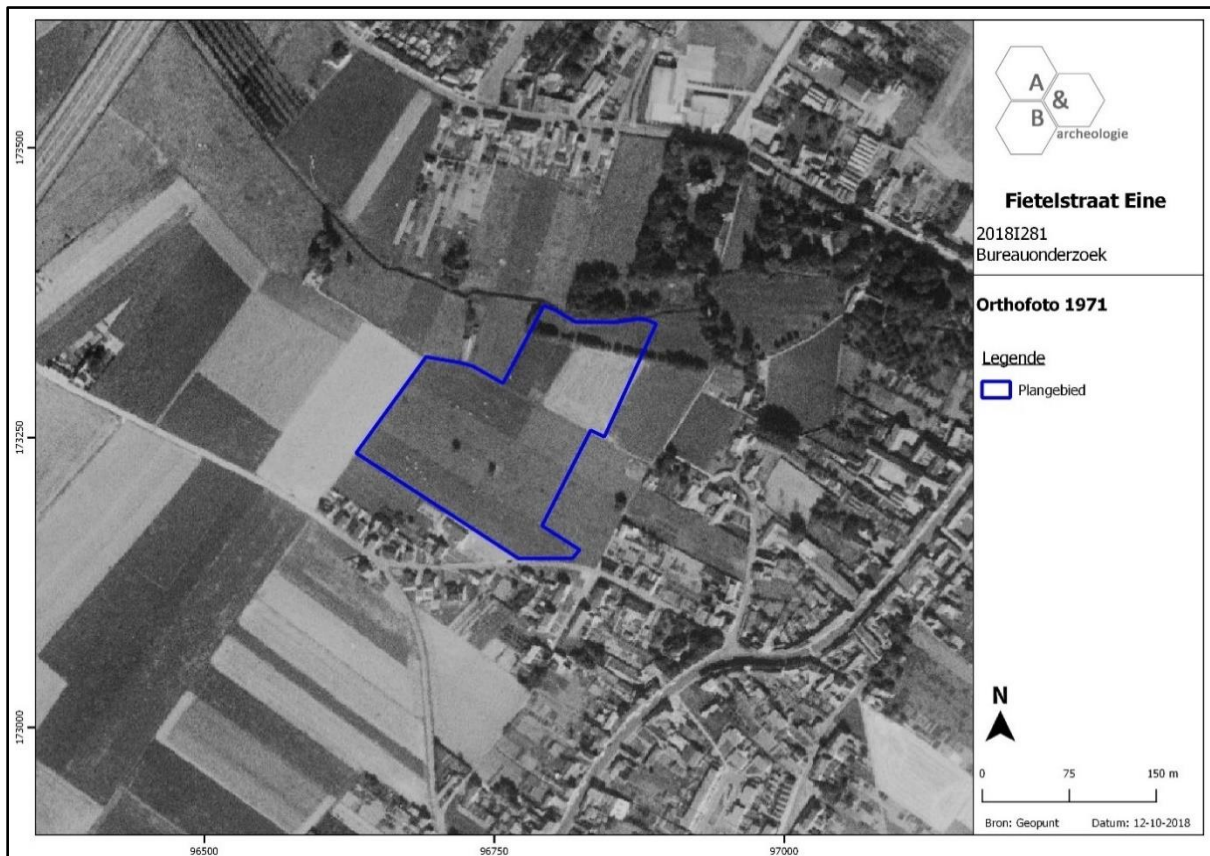
Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1862 (bron: cartesius.be en NGI).



Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1884 (bron: cartesius.be en NGI).



Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910-1948 (bron: cartesius.be en NGI).



Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).



Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).



Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris wordt het plangebied gesitueerd ter hoogte van een groot groen gekleurd vlak (zie figuur hieronder), dit betreft de afbakening van het strijdveld van de Slag van Oudenaarde uit 1708.

In de omgeving worden ook enkele andere sites aangeduid. Nabij de dorpskern werd bij funderingswerken een gepolijste vuurstenen bijl uit het neolithicum of de bronstijd als losse vondst aangetroffen (CAI Locatie 503481). Op CAI Locatie 211292 werd bij een prospectieonderzoek een meerperiodesite aangesneden: diverse losse vondsten lithisch materiaal uit het neolithicum; fragmenten handgevormd aardewerk; uit het neolithicum of uit de metaaltijden: paalsporen, o.a. enkele clusters, greppels, kuilen, sterk uitgeloopte grijze sporen. In de greppels werden enkele vuurstenen artefacten, o.a. een fragment van een gepolijste bijl, aangetroffen. Een rechthoekige structuur is mogelijk te relateren aan een gebouw met standgreppel. De structuur is 11m lang en 4,5m breed; een kringgreppel uit de late bronstijd; diverse loden kogels gevonden via metaaldetectie en wellicht te linken aan de Slag van Oudenaarde uit 1708. Ten noorden van deze site werd bij een proefsleuvenonderzoek op CAI Locatie 150454 geen relevante archeologische sporen aangetroffen.

CAI Locatie 500237 duidt op een vermoedelijke Romeinse villa: bij een werfcontrole bij aanleg van de Westerring in 1969-1970 werd een duidelijke concentratie bouwpuin en verschillende afvalkuilen aangetroffen, waarvan 1 werd onderzocht waarbij het aardewerk eind 2^{de}-begin 3^{de} eeuw kon gedateerd worden. Bij een recent prospectieonderzoek (nog niet opgenomen in de CAI) op een terrein gelegen tussen Kraneveld en Serpentstraat, aan de andere zijde van de Marollebeek, werd een geïsoleerd brandrestengraf uit de late ijzertijd – vroeg-Romeinse periode aangetroffen.⁷

In 1979 werd een opgraving uitgevoerd op de locatie van de burcht van de heren van Eine, op CAI Locatie 501321. Er werd een rechthoekig gebouw aangetroffen, met funderingen uit Doornikse kalksteen of baksteen, volgens het gevonden aardewerk te dateren in de 14^{de} eeuw. Ten zuiden van de Sint-Eligiuskerk werd in 2012 bij een proefsleuvenonderzoek een concentratie van vrij slecht bewaarde muren en vloerniveaus gevonden, te dateren tussen de postmiddeleeuwen en de nieuwste tijd (CAI Locatie 162334). Bij een grootschalig metaaldetectieonderzoek in 2007 werden op CAI Locatie 151083, ten westen van het plangebied, op diverse plaatsen metalen vondsten aangetroffen die te linken zijn aan de Slag van Oudenaarde.

⁷ <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/7816>

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Minstens sinds midden 18^{de} eeuw was het terrein onbebouwd, vanaf 1777 was het zeker in gebruik als landbouwgrond. Op 11 juli 1708 werd onder meer in Eine de Slag bij Oudenaarde uitgevochten, het is daarbij zeer reëel dat de geallieerde troepen de Marollebeek overstaken op of vlakbij het plangebied. De Fietelstraat en de Pater Ruyffelaertstraat waren in 1777 reeds aanwezig, zij het wel dat de Fietelstraat minstens tot de jaren 1970 niet meer was dan een veldwegel en de bewoning zich hier pas de laatste decennia ontwikkelde. De huidige landwegel die het terrein van west naar oost doorkruist (Duinbos) dateert vermoedelijk uit de eerste helft van de 19^{de} eeuw. Er hebben geen gekende grootschalige verstoringen plaatsgevonden op het terrein.

- Het plangebied is gelegen op een naar het zuidwesten hellend terrein, op (matig) droge tot natte zandleembodem. Het noordelijke deel behoort tot de vallei van de Marollebeek. Op kleine afstand ten oosten is de brede Scheldevallei gelegen. Eine ontwikkelde zich op de overgang van de Scheldevallei naar hogere gronden, en nabij de plek waar de Marollebeek in de Schelde uitmondt. Dergelijke locaties zijn van oudsher aantrekkingsplaatsen voor menselijke aanwezigheid, aangezien zo'n omgeving gekenmerkt wordt door een uitgebreid en gevarieerd voedselaanbod, terwijl de hellingen en heuveltoppen een strategisch voordeel opleveren.

- In de omgeving gebeurden reeds een aantal archeologische onderzoeken, waarbij vondsten en sporen uit diverse archeologische periodes werden aangetroffen, zowel uit de steentijden, de metaaltijden, de Romeinse periode, de middeleeuwen, als vondsten te linken aan de Slag van Oudenaarde. Het schijnbaar ontbreken van grootschalige verstoringen in de laatste 270 jaar laten wellicht toe te besluiten dat eventueel aanwezige archeologische sites nog in een goede staat bewaard kunnen zijn. Er kan aan het terrein een eerder hoge archeologische verwachting gegeven worden, waarbij zowel steentijd artefactensites als sites met grondsporen niet zijn uit te sluiten.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

De bestaande inrichting als weiland, akkerland en braakliggende grond verdwijnt, de bomen worden geroid. Het terrein wordt vervolgens verkaveld in 34 loten: 32 loten in het zuiden en centraal voor individuele woningen, en 2 loten in het noorden voor 2 meergezinswoningen. Er wordt een interne wegenis aangelegd die zorgt voor de ontsluiting van de diverse loten en die zal aansluiten op de Pater Ruyffelaertstraat in het zuiden. Langsheen deze wegenis worden parkeerplaatsen en grachten/wadi's voorzien. In de verkaveling worden enkele groenzones aangelegd, onder meer tussen de appartementsgebouwen en de Marollebeek. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het bouwrijp maken van de percelen, het rooien van de bomen, bodemingrepen voor aanleg van de nutsleidingen en wegenis, uitgraven van grachten,

funderingswerken, het optrekken van gebouwen, omgevingsaanleg. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting, maar op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Voor deze site, gelegen op een terrein waarlangs troepenbewegingen tijdens de Slag van Oudenaarde in 1708 gebeurden, geldt bovendien een specifieke verwachting voor het aantreffen van hieraan gerelateerde vondsten in de teelaarde. Dit betekent dat ook op zones waar de geplande bodemingrepen minder diep gaan (bvb. groenzone in het noorden, aan de Marollebeek) het archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van deze eertijds landelijke omgeving van Eine, op het overgangsgebied van de Scheldevallei naar de hogere gronden en langsheen de Marollebeek, en voor de reconstructie van het krijgsgeweld in 1708. De kosten-baten analyse zal hierdoor positief uitvallen. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren, op het volledige plangebied. Dit verder vooronderzoek dient te gebeuren in uitgesteld traject, aangezien de gronden pas worden verkaveld onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een vergunning. Op dit moment zijn de terreinen nog in gebruik door de huidige eigenaars en kunnen er nog geen werken gebeuren.

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

In dit geval is deze onderzoeksmethode noodzakelijk om uit te voeren. Het noordelijke deel van het plangebied is gelegen in de vallei van de Marollebeek en volgens de Quartaire kaart zijn hier fluviatiele afzettingen aanwezig. De kans dat deze afzettingen een ouder loopniveau afdekken, is niet onbestaande. Daarnaast kan op die manier ook de bodemopbouw exacter in kaart worden gebracht. Indien een ouder afgedekt loopniveau bewaard is ter hoogte van het plangebied, kan dit een

aanwijzing zijn dat eventuele steentijdsites bewaard zijn. Het voorstel voor het landschappelijk bodemonderzoek, door middel van boringen, wordt in het programma van maatregelen verder uitgewerkt en verduidelijkt.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De top laag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

Aangezien het terrein deel uitmaakt van het slagveld van de Slag van Oudenaarde uit 1708, het de laatste eeuwen in gebruik was als landbouwgrond en er geen gekende grootschalige verstoringen hebben plaatsgevonden, dient een veldkartering en metaaldetectie uitgevoerd te worden.

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

In dit geval is deze onderzoeksmethode mogelijk van toepassing als blijkt dat er tijdens de landschappelijke boringen vastgesteld wordt dat er mogelijk steentijdsites aanwezig kunnen zijn. De te volgen strategie en methodiek hangt bijgevolg af van de landschappelijke boorresultaten.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Het doel van proefputten in functie van steentijd artefactensites is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In dit geval is deze onderzoeksmethode mogelijk van toepassing als blijkt dat er tijdens de archeologische boringen vastgesteld wordt dat er steentijdsites aanwezig kunnen zijn. De te volgen strategie en methodiek hangt bijgevolg af van de archeologische boorresultaten.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.

Gezien de aard van de site, de geplande werken en het archeologisch verwachtingspatroon is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk om archeologische sites met grondsporen op te sporen. Deze proefsleuven moeten aangelegd worden na het uitvoeren van de veldprospectie en metaaldetectie en de landschappelijke boringen (en na een eventueel archeologisch booronderzoek en steentijd proefputtenonderzoek). Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Minstens sinds midden 18^{de} eeuw was het terrein onbebouwd, vanaf 1777 was het zeker in gebruik als landbouwgrond. Op 11 juli 1708 werd onder meer in Eine de Slag bij Oudenaarde uitgevochten, het is daarbij zeer reëel dat de geallieerde troepen de Marollebeek overstaken op of vlakbij het plangebied. De Fiertelstraat en de Pater Ruyffelaertstraat waren in 1777 reeds aanwezig, zij het wel dat de Fiertelstraat minstens tot de jaren 1970 niet meer was dan een veldwegel en de bewoning zich hier pas de laatste decennia ontwikkelde. De huidige landwegel die het terrein van west naar oost doorkruist (Dijkbos) dateert vermoedelijk uit de eerste helft van de 19^{de} eeuw. Er hebben geen gekende grootschalige verstoringen plaatsgevonden op het terrein. Er gebeurde nog geen archeologisch onderzoek op het plangebied.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Neen.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Neen.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De bestaande inrichting als weiland, akkerland en braakliggende grond verdwijnt, de bomen worden gerooid. Het terrein wordt vervolgens verkaveld in 34 loten: 32 loten in het zuiden en centraal voor individuele woningen, en 2 loten in het noorden voor 2 meergezinswoningen. Er wordt een interne wegnis aangelegd die zorgt voor de ontsluiting van de diverse loten en die zal aansluiten op de Pater Ruyffelaertstraat in het zuiden. Langsheen deze wegnis worden parkeerplaatsen en grachten/wadi's voorzien. In de verkaveling worden enkele groenzones aangelegd, onder meer tussen de appartementsgebouwen en de Marollebeek. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het bouwrijp maken van de percelen, het rooien van de bomen, bodemingrepen voor aanleg van de nutsleidingen en wegnis, uitgraven van grachten, funderingswerken, het optrekken van gebouwen, omgevingsaanleg. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek. De kans op het aantreffen van archeologische sporen is echter niet onbestaande.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

In eerste instantie dient een landschappelijk booronderzoek te gebeuren, waarbij verspreid over het terrein een aantal boringen worden uitgevoerd. Indien uit het booronderzoek blijkt dat archeologische niveaus met potentieel voor steentijdsites bewaard zijn op een deel of over het volledige terrein, dient een verder verkennend archeologisch booronderzoek te gebeuren. Deze onderzoeksvorm valt onder een vooronderzoek met ingreep in de bodem. Dit onderzoek bestaat uit een boorpuntenraster, waarbij de parallelle raaien 10m uit elkaar staan en de boorpunten op de boorraai 12m uit elkaar. De keuze van het boorgrid is gebaseerd op basis van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek. Het opgeboorde residu dient uitgezeefd te worden en gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten. Op de locatie waar er *in situ* steentijdartefacten vastgesteld werden, dient een waarderend archeologisch booronderzoek te gebeuren. Hierbij wordt een verdicht boorgrid gehanteerd van 5 op 6m, waarbij de raaien onderling 5m uit elkaar liggen en de afstand tussen de boringen op de raai 6m bedraagt. Indien hieruit effectief een steentijdsite vastgesteld wordt dient met over te gaan naar proefputten in functie van steentijd artefactensites. Hierbij wordt een ruimtelijke verticale en horizontale analyse uitgevoerd van de vuursteenconcentraties. Bij een positief resultaat van de proefputten dient men over te gaan tot een opgraving.

De tweede fase bestaat uit een proefsleuvenonderzoek van het volledige plangebied, gecombineerd met een veldkartering en metaaldetectie. Deze fase kan volgen na het landschappelijk booronderzoek, indien de resultaten hiervan negatief zijn. Dit onderzoek bestaat uit het aanleggen van parallelle sleuven. De sleuven hebben als doel om het archeologisch potentieel van het terrein in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van

het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Eine Fietelstraat (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein, 28 536m² groot, heeft een onregelmatige vorm en is gelegen ten westen van de Fietelstraat, ten noorden van de Pater Ruyffelaertstraat en ten zuiden van de Marollebeek. Van zuidoost naar noordwest wordt het plangebied centraal doorsneden door Dijkbos, een voetweg van 1m breed verhard met betondallen. Het plangebied is in gebruik als akker en weiland, langsheen de Marollebeek ligt een strook braakliggende grond. In het noordelijke deel zijn een aantal bomen aanwezig. De betrokken percelen zijn onbebouwd.

Minstens sinds midden 18^{de} eeuw was het terrein onbebouwd, vanaf 1777 was het zeker in gebruik als landbouwgrond. Op 11 juli 1708 werd onder meer in Eine de Slag bij Oudenaarde uitgevochten, het is daarbij zeer reëel dat de geallieerde troepen de Marollebeek overstaken op of vlakbij het plangebied. De Fietelstraat en de Pater Ruyffelaertstraat waren in 1777 reeds aanwezig, zij het wel dat de Fietelstraat minstens tot de jaren 1970 niet meer was dan een veldwegel en de bewoning zich hier pas de laatste decennia ontwikkelde. De huidige landwegel die het terrein van west naar oost doorkruist (Dijkbos) dateert vermoedelijk uit de eerste helft van de 19^{de} eeuw. Er hebben geen gekende grootschalige verstoringen plaatsgevonden op het terrein. Het plangebied is gelegen op een naar het zuidwesten hellend terrein, op (matig) droge tot natte zandleembodem. Het noordelijke deel behoort tot de vallei van de Marollebeek. Op kleine afstand ten oosten is de brede Scheldevallei gelegen. Eine ontwikkelde zich op de overgang van de Scheldevallei naar hogere gronden, en nabij de plek waar de Marollebeek in de Schelde uitmondt. Dergelijke locaties zijn van oudsher aantrekkingsplaatsen voor menselijke aanwezigheid, aangezien zo'n omgeving gekenmerkt wordt door een uitgebreid en gevarieerd voedselaanbod, terwijl de hellingen en heuveltoppen een strategisch voordeel opleveren. In de omgeving gebeurden reeds een aantal archeologische onderzoeken, waarbij vondsten en sporen uit diverse archeologische periodes werden aangetroffen, zowel uit de steentijden, de metaaltijden, de Romeinse periode, de middeleeuwen, als vondsten te linken aan de Slag van Oudenaarde. Het schijnbaar ontbreken van grootschalige verstoringen in de laatste 270 jaar laten wellicht toe te besluiten dat eventueel aanwezige archeologische sites nog in een goede staat bewaard kunnen zijn. Er kan aan het terrein een eerder hoge archeologische verwachting gegeven worden, waarbij zowel steentijd artefactensites als sites met grondsporen niet zijn uit te sluiten.

De bestaande inrichting als weiland, akkerland en braakliggende grond verdwijnt, de bomen worden gerooid. Het terrein wordt vervolgens verkaveld in 34 loten: 32 loten in het zuiden en centraal voor individuele woningen, en 2 loten in het noorden voor 2 meergezinswoningen. Er wordt een interne wegenis aangelegd die zorgt voor de ontsluiting van de diverse loten en die zal aansluiten op de Pater Ruyffelaertstraat in het zuiden. Langsheen deze wegenis worden parkeerplaatsen en grachten/wadi's voorzien. In de verkaveling worden enkele groenzones aangelegd, onder meer

tussen de appartementsgebouwen en de Marollebeek. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het bouwrijp maken van de percelen, het rooien van de bomen, bodemingrepen voor aanleg van de nutsleidingen en wegenis, uitgraven van grachten, funderingswerken, het optrekken van gebouwen, omgevingsaanleg. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting, maar op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Voor deze site, gelegen op een terrein waarlangs troepenbewegingen tijdens de Slag van Oudenaarde in 1708 gebeurden, geldt bovendien een specifieke verwachting voor het aantreffen van hieraan gerelateerde vondsten in de teelaarde. Dit betekent dat ook op zones waar de geplande bodemingrepen minder diep gaan (bvb. groenzone in het noorden, aan de Marollebeek) het archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van deze eertijds landelijke omgeving van Eine, op het overgangsgebied van de Scheldevallei naar de hogere gronden en langsheen de Marollebeek, en voor de reconstructie van het krijgsgeweld in 1708. De kosten-baten analyse zal hierdoor positief uitvallen. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren, op het volledige plangebied. Dit verder vooronderzoek dient te gebeuren in uitgesteld traject, aangezien de gronden pas worden verkaveld onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een vergunning. Op dit moment zijn de terreinen nog in gebruik door de huidige eigenaars en kunnen er nog geen werken gebeuren.

Het verder vooronderzoek bestaat uit een veldkartering en metaaldetectie, een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en een proefputtenonderzoek gericht op steentijd) en een proefsleuvenonderzoek. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

5. Bibliografie

- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <https://cai.onroerenderfgoed.be/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <http://www.rafvanderdonckt.be>
- <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/7816>

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).....	7
Figuur 2 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).....	8
Figuur 3 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	9
Figuur 4 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	10
Figuur 5 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).	10
Figuur 6 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be)... ..	11
Figuur 7 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).....	12
Figuur 8 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).	12
Figuur 9 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).	13
Figuur 10 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).	14
Figuur 11 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 12 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 13 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	16
Figuur 14 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	16
Figuur 15 Uittreksel uit een overzichtsplan van de Slag bij Oudenaarde, uit een uitgave van 1716 gebaseerd op een origineel plan uit 1714 (bron: http://www.rafvanderdonckt.be/illustraties/archief/planvanhethoofdtreffen.jpg). De benaderende ligging van het plangebied is aangeduid met de rode cirkel.	18
Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	20
Figuur 17 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied, detail (bron: geopunt.be).	20
Figuur 18 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).	21
Figuur 19 Uitsnede uit de Poppkaart (bron: geopunt.be).	21
Figuur 20 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1862 (bron: cartesius.be en NGI).	22
Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1884 (bron: cartesius.be en NGI).	23
Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910-1948 (bron: cartesius.be en NGI).	23
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).....	24
Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	24
Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).	25
Figuur 27 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).	27

Bijlage: Plan bestaande toestand, ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

Sectie A, nrs. 307 D, 310 H, 311 A, 314 B, 314 D

Aanvraag van een omgevingsvergunning
tot verkavelen in het kader
van een groepswooningbouwproject

BESTAANDE TOESTAND

ligging : Fietelstraat / Pater Ruyffelaertstraat

aanvrager : IMWO invest nv

Kapelanielaan, 9 9140 Temse



Ontwerper :

Landmeetkundig studiebureau MARTENS bvba
Heurnestraat, 203 9700 Oudenaarde
T 055 / 31 47 70 M 0476 / 500 782
e-mail : n.martens@telenet.be

Noël Martens
beëdigd landmeter-expert - zaakvoerder
LAN 040141

25/10/2018

LEGENDE:

perimeter van de aanvraag



te roeien boom

Profiel waterloop :

Schaal: 1 / 100

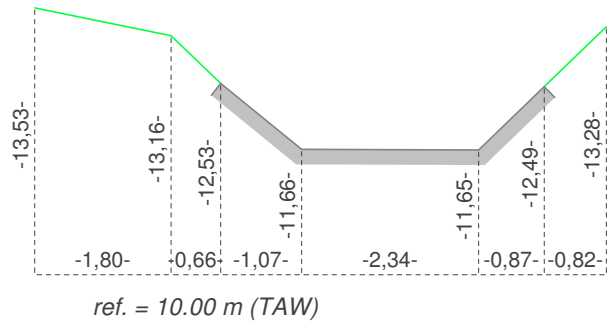


FOTO KOKER



Schaal: 1 / 500

Stad OUDENAARDE 2° afd. / EINE /

Sectie A, nrs. 307 D, 310 H, 311 A, 314 B, 314 D

Aanvraag van een omgevingsvergunning tot verkavelen in het kader van een groepswoningbouwproject

ONTWORPEN TOESTAND -VERKAVELINGSPLAN

ligging : Fietelstraat / Pater Ruyffelaertstraat

aanvrager : IMWO invest nv

Kapelanielaan, 9 9140 Temse



Ontwerper :

Landmeetkundig studiebureau MARTENS bvba

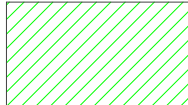
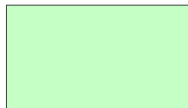
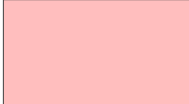
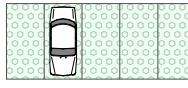
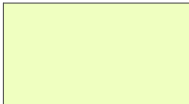
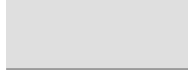
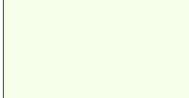
Heurnestraat, 203 9700 Oudenaarde
T 055 / 04 17 70 M 0470 / 500 700

e-mail : n.martens@telenet.be

Noël Martens
beëdigd landmeter-expert - zaakvoerder
LAN 040141

25/10/2018

LEGENDE :

- | | | | |
|---|---|---|---|
|  | perimeter aanvraag |  | private groenstructuren
(zie beplantingsplan in bijlage) |
|  | meergezinswoning |  | openbaar groen |
|  | hoofdgebouw ééngesinswoning |  | oprit |
|  | zone voor bijgebouw |  | openbare parkeerplaatsen in grasdallen |
|  | voortuinstrook |  | nieuw aan te leggen rijweg in K.W.S. |
|  | private tuin |  | nieuw aan te leggen verharding
in betonstraatstenen |
|  | gemeenschappelijke tuin
bij meergezinswoning |  | afbakeningslijn openbaar domein |

